

Dr Zbigniew Siemak

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

**IV OGÓLNOPOLSKIE WARSZTATY
STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH
KRYMINALISTYKI
WYŻSZA SZKOŁA POLICJI W SZCZYTNIE
Szczytno 23–25 maja 2016**

Studencki ruch naukowy jako zjawisko organizacyjne wyłoniło się w połowie XIX wieku na ziemiach historycznie polskich (najpierw w Galicji), aby wspierać w studiach uniwersyteckich młodzież tego samego pochodzenia etnicznego. Po 1918 roku istnienie organizacji studenckich o profilu naukowym miało swoje uzasadnienie ze względu na trudne warunki odradzającego się szkolnictwa wyższego. Po II wojnie światowej próby uczynienia ze studenckiego ruchu naukowego forpoczty ideologicznej nie bardzo się udały. Dzisiaj ruch naukowy studentów to kilkanaście tysięcy organizacji, które w zakresie podejmowanych zadań są w zasadzie nieograniczone, jeśli nie liczyć – jako granic – zainteresowań samych członków ruchu¹. Koła naukowe, które są najczęściej stosowaną formą organizacyjną, oferują studentom różne możliwości realizacji zainteresowań. Dużym powodzeniem cieszą się spotkania naukowe takie jak seminaria i konferencje, ponieważ są to fora prezentacji eksperymentów, wymiany poglądów, a najogólniej stawiania pierwszych kroków na ścieżce uprawiania nauki. Takie spotkania naukowe mają miejsce, w różnej skali, na wielu polskich uczelniach.

---

¹ M. Smużewska, Studencki ruch naukowy w polskich uniwersytetach z perspektywy zmian zachodzących we współczesnym szkolnictwie wyższym, „Nauka i Szkolnictwo Wyższe”, 1 (45) 2015, s. 216. pressto.amu.edu.pl/index.php/nsw/article/download/4543/4646, pdf, [18.11.2016].

Od kilku lat w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie odbywają się Ogólnopolskie Zjazdy Kół Naukowych Kryminalistyki. W roku 2016 w dniach 4-6 maja Studenckie Koło Nauk Kryminalistycznych Wyższej Szkoły Policji zorganizowało VI taki Zjazd. Patronat Honorowy nad Zjazdem miał Komendant Główny Policji nadinsp. dr Jarosław Szymczyk. Komitet Naukowy stanowili znani i cenieni kryminaliści z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był Przemysław Knut. W organizacji imprezy studentom pomagali mł. insp. dr Renata Włodarczyk, podinsp. Marek Błędowski oraz nadkom. Arkadiusz Błaszczuk. W czasie obrad referaty wygłosili przedstawiciele 15 ośrodków naukowych – uniwersytetów i wyższych szkół. Liczba wystąpień jest imponująca, gdyż obejmuje nieomal 80 pozycji.

Całość zjazdu odbywała się pod hasłem *Zbrodnia jako manifest sprawcy*. W tematyce znalazły się takie zagadnienia jak *O etycznych aspektach w kryminalistyce*, *Wybrane zagadnienia identyfikacji kryminalistycznej*, *O problematyce wykrywania sprawcy*, *Wokół problematyki samobójstwa, sprawcy i ofiary*, *Wizytówki postępu technologicznego w kryminalistyce*, *Dlaczego kobiety zabijają? Czyli o seryjnych zabójczyniach*, *E-przestępstwa, czyli o przestępstwie na miarę XXI w.*, *Karol Kot*, *Andriej Czikałiło i inni, czyli o „najstynniejszych” – studium przypadku*, *Innowacyjne rozwiązania i narzędzia dedykowane kryminalistce*, które stanowiły wątek przewodni sesji plenarnych i panelowych. O znaczeniu jakie niektóre uczelnie przykładają do studenckiego ruchu naukowego świadczy obecność i czynny udział w obradach Pani prof. dr hab. Ewy Gruzy (Uniwersytet Warszawski), Pani dr hab. Violetty Kwiatkowskiej Wójcikiewicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Pani dr hab. Jolanty Wąs-Gubały (Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie) oraz Pana prof. dra hab. Józefa Wójcikiewicza (Uniwersytet Jagielloński).

Zaledwie trzy tygodnie później, w dniach 23-25 maja 2016 roku członkowie Koła Naukowego Kryminalistyki – studenci III roku studiów stacjonarnych Bezpieczeństwa Wewnętrznego² NWSP

---

² W skład studenckiej reprezentacji NWSP w Białymstoku wchodził: Magdalena Czerepica, Ewelina Leśniewska, Łukasz Sobolewski i Tadeusz Szczerbiński.

– uczestniczyli w trzydniowych IV Ogólnopolskich Studenckich Warsztatach Kryminalistycznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Było to drugie majowe studenckie spotkanie w WSPol. promujące badania naukowe wśród studentów polskich uczelni.

Podstawowym celem warsztatów kryminalistycznych było zgłębianie wiedzy kryminalistycznej oraz rozwijanie i doskonalenie umiejętności praktycznych z zakresu ujawniania i zabezpieczania śladów podczas oględzin miejsca zdarzenia. Oprócz studentów NWSP w Warsztatach wzięli udział członkowie kół kryminalistycznych: Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz z Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Organizacyjnie, rolę opiekunów podczas trzydniowego pobytu gości na terenie WSPol. pełnili studenci ze Studenckiego Koła Nauk Kryminalistycznych (dalej: SKNK) tejże Uczelni. Grupa z NWSP po przyjeździe do Szczytna, zakwaterowaniu i zarejestrowaniu się na terenie kampusu Uczelnianego WSPol. została oficjalnie przywitana przez organizatorów oraz zapoznana z ramowym programem Warsztatów.

Pierwszy dzień Warsztatów to zajęcia teoretyczne, które odbywały się w Auli im. insp. PP Władysława Sobolewskiego³. Pro-

---

³ Władysław Marian Sobolewski (1890–1937), inspektor PP, dr praw. Wstąpił do Policji Państwowej we wrześniu 1919 roku. Przez szereg lat był związany z Główną Szkołą Policyjną w Warszawie. Był tam wykładowcą prawa państwowego i administracyjnego, dowódcą kompanii oraz komendantem szkoły (1922–1925). W latach 1927–1929 studiował na słynnym Instytucie Nauk Policyjnych przy Uniwersytecie w Lozannie i w Instytucie Kryminalistyki w Wiedniu. Odbył też staż w wiedeńskim laboratorium Interpolu. Współpracował z czołowymi znawcami kryminologii i kryminalistyki swoich czasów (Bischoffem, Heindlem, Lenzem, Locardem, Reissem, Seeligiem i Turklem) przeszczepiając zdobytą w ten sposób wiedzę na rodzimy grunt. Od 1931 roku aż do śmierci kierował Laboratorium Policyjnym w Centrali Służby Śledczej. Był uważany za znakomitego szkoleniowca i kryminalistykę – „jego wykłady olśniewały niemal adeptów prawniczych na kursach sędziów śledczych, asesorów sądowych i innych” – napisano o nim w „Przeglądzie Policyjnym” i „Na Posterunku”. Był też autorem wielu publikacji (monografii, artykułów, recenzji) w licznych pismach fachowych w kraju i zagranicą jak: „Przegląd Policyjny”, „Na Posterunku”, „Gazeta Administracji Policji Państwowej”, „Głos Sądowniczy”, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, „Archiwum Kryminologiczne”, „Archiv für Kriminologie” i „Revue Internationale de la Criminalistique”. Działał również na niwie społeczno-sportowej. Brał udział w licznych turniejach szermierczych, m.in. bronił barw polskich na olimpiadzie w roku 1924 w Paryżu. Ponadto swoje umiejętności w walce na szable i florety prezentował też osobiście gościom pod-

wadzili je członkowie Studenckiego Koła Nauk Kryminalistycznych WSPol. Na tych zajęciach omawiano podstawowe zagadnienia z zakresu oględzin miejsca zdarzenia. Uczestnikom przypomniano zasady postępowania na miejscu zdarzenia, sposoby poszukiwania śladów, metody prowadzenia oględzin i formy dokumentowania czynności oględzinowych.

Wieczorem studenci z SKNK przy WSPol. zorganizowali dla uczestników Warsztatów „wieczerek integracyjny” w trakcie, którego była możliwość bliższego poznania koleżanek i kolegów z innych Uczelni oraz wymiany doświadczeń związanych z tematyką Warsztatów.

Drugi dzień rozpoczął się od indywidualnego konkursu z zakresu wiedzy teoretycznej z kryminalistyki w postaci testu zamkniętego. Pytania testu obejmowały problematykę oględzin miejsca zdarzenia, w tym m.in. organizację, taktykę i dokumentację oględzin, tj. wiedzę, którą przypomniano studentom dnia poprzedniego podczas wykładu w auli WSPol.

Następnie, zgodnie z kolejnym punktem Warsztatów, wszyscy uczestnicy zostali przewiezieni do Ośrodka Wypoczynkowego WSPol. w Wałpuszu, gdzie wzięli udział w praktycznych ćwiczeniach z zakresu oględzin miejsca zdarzenia. Studenci z poszczególnych kół kryminalistycznych tworzyli zespoły/grupy operacyjno-śledcze, których zadaniem było przeprowadzenie oględzin miejsca przestępstwa, przy wykorzystaniu tzw. siedmiu złotych pytań: Co się zdarzyło? Gdzie? Kiedy? W jaki sposób? Z pomocą czego? Dlaczego? i Kto dokonał przestępstwa?

---

czas pokazu w Głównej Szkole Policyjnej na zakończenie kursu oficerskiego w 1922 roku. W uznaniu zasług był odznaczony szeregiem odznaczeń krajowych i zagranicznych, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim kl. I Orderu Białej Róży Finlandii i pośmiertnie – Oficerskim Krzyżem „Polonia Restituta”. Był uważany – obok Józefa Żółtaszka – za najwybitniejszego polskiego kryminalistykę (niewywodzącego się spośród medyków sądowych) okresu międzywojennego. Mnogość publikacji oraz wyszkolenie wielu swoich następców – wśród policjantów i prawników – dały mu miano „pioniera w dziedzinie nauk policyjnych w Polsce”. Z. Siemak, *Leksykon policyjny*, (red.) W. Pływaczewski, G. Kędzierska, Szczytno 2001, s. 297–298.

Rycina 1. Uczestnicy Warsztatów w trakcie rozwiązywania testu z wiedzy teoretycznej z kryminalistyki

Źródło: fotografia – Tadeusz Szczerbiński.

Każdemu z zespołów przydzielono domek wypoczynkowy, w którym przygotowano pozorację kradzieży z włamaniem. Zadaniem zespołu było przeprowadzenie oględzin, sporządzenie dokumentacji czynności, zabezpieczenie śladów i dokonanie rekonstrukcji zdarzenia. Studenci NWSP, tworzący zespół mieli do wykonania określone czynności: „Łukasz Sobolewski pełnił funkcje fotografa, Magda Czerepica pisała protokoły oraz metryczki, Ewelina Leśniewska robiła szkic budynku a Tadeusz Szczerbiński był technikiem kryminalistycznym, czyli ujawniał i zabezpieczał ślady”⁴. Warto podkreślić, iż zespół ten, zgodnie z taktyką oględzin, musiał ściśle ze sobą współpracować. Ponadto przy przeprowadzaniu oględzin, mogli korzystać z pomocy studentów WSPol., opiekunów SKNK oraz ze specjalistycznego sprzętu służącego do

---

⁴ Sprawozdanie T. Szczerbińskiego z IV Ogólnopolskich Studenckich Warsztatów Kryminalistycznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie z 15 czerwca 2016 r., s. 2, [w:] dokumentacja działalności Koła Naukowego Kryminalistyki NWSP w Białymstoku.

wykrywania i zabezpieczania śladów na miejscu zdarzenia. Ćwiczenia praktyczne z oględzin miejsca zdarzenia trwały prawie siedem godzin i stanowiły przygotowanie do zaplanowanego na dzień następny konkursu obejmującego samodzielną realizację oględzin miejsca zdarzenia przez uczelniane zespoły oględzinowe uczestniczące w Warsztatach.

Rycina 2. Studenci NWSP podczas oględzin miejsca zdarzenia

Źródło: fotografia – Tadeusz Szczerbiński.

Po zakończeniu ćwiczeń praktycznych uczestnicy Warsztatów odpoczywali przy ognisku, po czym nastąpił powrót do hotelu, na teren WSPol., do Szczytna.

Trzeci dzień był ostatnim dniem Warsztatów i rozpoczął się od zbiórki i ponownego wyjazdu uczestników Warsztatów, do Ośrodka Wałpusz, gdzie przeprowadzano konkurs na „Najlepszy Studencki Zespół Oględzinowy”. Każdej z drużyn został przydzielony domek, w którym przeprowadzał samodzielnie oględziny, bez pomocy opiekunów oraz studentów SKNK. Na przeprowadzenie oględzin i sporządzenie dokumentacji w ramach konkursu przewidziano 2 godziny. Po ukończeniu konkursu i przybyciu na te-

ren WSPol-u, po przerwie obiadowej odbyło się oficjalne zakończenie IV Ogólnopolskich Studenckich Warsztatów Kryminalistycznych, podczas którego ogłoszono wyniki konkursu oraz wręczono nagrody uczestnikom. Każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy medal. Studenci NWSP zajęli 5 miejsce.

Rycina 3, 4. Konkursowe grupy studentów podczas oględzin miejsca zdarzenia

Źródło: fotografia – Tadeusz Szczerbiński.

Wyjazd na warsztaty kryminalistyczne do WSPol. w Szczytnie studenci NWSP ocenili bardzo pozytywnie. W ich opinii udział w warsztatach pozwolił im:

- „przekonać się jak trudna i skomplikowana oraz czasochłonna jest praca techników kryminalistycznych”,
- „sprawdzić swoje siły w przeprowadzaniu oględzin miejsca zdarzenia (oraz – Z.S.) nauczyć się jak należy prawidłowo sporządzić dokumentację oględzin, m.in. protokół oględzin, opis dowodu rzeczowego”,
- „nauczyć się wiele ciekawych rzeczy, które mogą przydać nam się w przyszłości oraz zobaczyć jak wygląda praca techników policyjnych i przekonać się, że nie jest to takie proste jak się wydaje oraz zawarcie nowych znajomości”.

Ponadto w swoich sprawozdaniach napisali:

- Łukasz Sobolewski – „Bardzo mi się podobało, dużo się nauczyłem przez te 3 dni i myślę, że w przyszłości postaram się wykorzystać zdobytą wiedzę”⁵,
- Tadeusz Szczerbiński – „Udział w Warsztatach Kryminalistycznych wspominam bardzo dobrze, nauczyliśmy się wielu ciekawych rzeczy, poznaliśmy nowych interesujących ludzi, zobaczyliśmy pracę policjantów, którzy zajmują się daną profesją. Z wyjazdu jestem bardzo zadowolony i jakby była kiedyś możliwość uczestniczenia w tego typu warsztatach to z miłą chęcią pojedę po raz kolejny”⁶.

Rycina 5. Uczestnicy Warsztatów nad jeziorem Wałpusz

Źródło: fotografia – Tadeusz Szczerbiński.

⁵ Zob. Sprawozdanie Łukasza Sobolewskiego z IV Ogólnopolskich Studenckich Warsztatów Kryminalistycznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie z 21 czerwca 2016 r., s. 1, [w:] dokumentacja działalności Koła Naukowego Kryminalistyki NWSP w Białymstoku.

⁶ Zob. Sprawozdanie Tadeusza Szczerbińskiego z IV Ogólnopolskich Studenckich Warsztatów Kryminalistycznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie z 15 czerwca 2016 r., s. 2, [w:] dokumentacja działalności Koła Naukowego Kryminalistyki NWSP w Białymstoku.

Wyjazd studentów na IV Ogólnopolskie Studenckie Warsztaty Kryminalistyczne w Szczytnie był możliwy dzięki władzom NWSP, a w szczególności Pani Kanclerz Leontynie Jakoniuk. Organizacją zajmowali dr Zbigniew Siemak, Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz dr Grażyna Kędzierska, opiekun Koła Naukowego Kryminalistyki.